



INTEGRUOTOS LIETUVIŲ KALBOS IR TEATRO PAMOKOS 3B KLASĖJE REFLEKSIJOS APRAŠAS

Pamokos tema: Tautosaka. Šiurpės. „Šiurpių istorijų atgimimas lėlių teatre“.

Pamokos data: 2025 m. gegužės 16 d.

Mokytoja: Ligita Šutkienė

Pamokos tikslai:

1. **Lietuvių kalba:** Susipažinti su tautosakos žanru – šiurpėmis, suprasti jų paskirtį ir nuotaiką, ugdyti kūrybiškumą sukuriant ir vaidinant trumpą šiurpę.
2. **Teatras:** Išmokyti, kaip šiurpę galima perteikti veiksmiais, lėlių judesiais ir balso intonacija, skatinti mokinius kūrybiškai interpretuoti šiurpes ir vaizduoti veiksmus.
3. **Pamokos uždaviniai:**
 1. Atpažinti šiurpės požymius: trumpumas, baisumas, paslaptینگumas.
 2. Parodyti, kaip šiurpės gali būti vaizduojamos per teatrą (pasakojimas ir vaidyba).
 3. Skatinti mokinius sukurti šiurpę ir ją atlikti per teatrą, naudojant savo kūrybinius gebėjimus.

Pamokos eiga

1. Įžanga (5 minutės):

- **Veikla:** Pokalbis su mokiniais apie šiurpes.
- Ar kada nors jautėte šiurpuliukus klausydamiesi baisių istorijų? Lietuvių liaudies pasakose ir padavimuose gausu šiurpių būtybių ir nutikimų, kurie baugina ir žavi. Tačiau šios istorijos pamažu blėsta, nes jas retai kas beatpasakoja. Ar esate girdėję, žinote kokių šiurpių istorijų?
- **Tikslas:** Sukurti pamokos įžangą, kad mokiniai jaustų susidomėjimą ir pasiruoštų aktyviai dalyvauti pamokoje.

2. Šiurpių skaitymas ir analizė (15 minučių):

- **Veikla:** Šiandien pabandysime atgaivinti šiurpias istorijas. Paklauskite keleto trumpų, šiurpių istorijų („Iškirsti kapinių medžiai“, „Vaiduoklis pilyje“). Kokie šiurpių požymiai? (Trumpumas, baisumas, paslaptینگumas). Veikėjai? (Vėlės, giltinės, vaiduokliai). Veiksmo vieta? (Kapinės, sena pilis). Kur ir kada galima pasakoti šiurpes? Kokias emocijas sukelia šiurpės?

- **Tikslas:** Ugdyti mokinių gebėjimą analizuoti literatūrinę medžiagą ir suprasti šiuorpių struktūrą.

3. Teatro užsiėmimas (20 minučių):

- **Veikla:** Mokiniai kuria trumpą šiuorpę. Leidžiama pasirinkti keliese kurs šiuorpę: individualiai, poromis ar grupelėmis. Mokiniai gali pasinaudoti žodžių rinkiniais nuo lentos. Veiksmo vieta: pilis, urvas, kapinės, gūdus miškas... Veikėjai: vaiduokliai, vėlės, giltinės, laumės, raganos... Kiekviena grupė turi sugalvoti, nupiešti, nuspalvinti ir iškirpti popierines lėles šiuorpės vaidinimui. Pasirinkti klasės vietą, kurioje vyks vaidinimas.
- **Tikslas:** Skatinti mokinius kūrybiškai kurti šiuorpes ir naudoti teatro priemones (kūno kalbą, balso toną, lėlių judesius) jų perteikimui.

4. Vaidinimo pristatymas (5 minutės):

- **Veikla:** Mokiniai individualiai, poromis ar grupelėmis pristato savo sukurtą šiuorpę, naudodami kūno kalbą, lėlių judesius ir balso intonaciją.
- **Tikslas:** Skatinti mokinius pasitikėti savo kūrybiniais gebėjimais ir lavinti bendravimo įgūdžius.

5. Refleksija ir užbaigimas (5 minutės):

- **Veikla:** Aptariama kokias emocijas sukėlė šiuorpės kūrimas, jos perteikimas per vaidinimą. Ar drąsiai reišė mintis? Ar drąsiai vaidino? Ką jie jautė atlikdami vaidmenis? Ką mokiniai sužinojo apie tautosakos žanrą – šiuorpes?
- **Tikslas:** Skatinti mokinius analizuoti ir reflektuoti apie savo patirtį, kad geriau suvoktų kūrinio ir teatro ryšį.

Taikyti mokymo metodai ir priemonės

- Interaktyvūs pokalbiai: Įtraukti mokinius į diskusijas apie šiuorpes, jų veikėjus ir problemas.
- Teatro metodai: Kūrybiškas vaidinimas, kūno kalba, lėlių judesiai, balso tonas.
- Grupinis darbas: Mokiniai dirba komandose, kad sukurtų šiuorpę ir pristatytų ją kitiems.
- Pasakojimo analizė: Aptarti šiuorpės struktūrą ir jos prasmę.

Stiprybės (kas pavyko gerai?)

1. **Kūrybiškumas ir saviraiška:** Pamoka paskatino mokinius išreikšti savo kūrybiškumą ir vaizduotę. Pavyzdžiui, viena grupė labai kūrybingai pristatė šiuorpę „Trys vaiduokliai pilyje“, naudodama įvairius teatrinius elementus, tokius kaip lėlių judesiai, skraidymai, paslaptingi balsai,

kad perteiktų šiurpės paslaptinę, šiurpumą ir įtampą. Tai parodė, kad mokiniai geba išreikšti šiurpės emocijas per teatrą.

2. **Integracija su kitais mokomaisiais dalykais:** Pamoka sujungė lietuvių kalbą, teatrą ir daile, leidžiant mokiniams ne tik gilinti kalbos įgūdžius, bet ir plėtoti kūrybinius gebėjimus. Šiurpės struktūros analizė padėjo mokiniams geriau suprasti, kaip pasakojimas gali būti perteikiamas skirtingais būdais.
3. **Interaktyvumas ir emocinė raiška:** Teatrinė veikla paskatino mokinius įsijungti į pamoką. Kiekviena grupė aktyviai prisidėjo prie šiurpės perteikimo per lėlių judesius, o vaidinimai leido mokiniams išreikšti savo emocijas. Taip pat pastebėjau, kad po pasirodymų mokiniai džiaugėsi savo kūrybiniais sprendimais.
4. **Teatro terapija:** Mokiniai išreiškė savo emocijas per vaidybą, ir tai akivaizdžiai pagerino jų emocinę ir socialinę savijautą. Pavyzdžiui, vienas mokinys, kuris net trečioje klasėje sunkiai skaito, atlikdamas vaidmenį taip įdomiai, rišliai kalbėjo ir įtaigiai vaidino, kad dar daugiau sužinojau apie jo kalbines galimybes.

Silpnybės (kokie iššūkiai kilo?)

1. **Mokinių drovumas ir atsargumas:** Pamokoje buvo keletas mokinių, kurie jautėsi nejaukiai, atlikdami vaidmenis prieš visą klasę. Du mokiniai, pasirinkę kurti šiurpę apie monstrus, susidūrė su sunkumais dėl drovumo ir nesugebėjimo pilnai įsijausti į vaidmenį. Kalbėjo tyliai, nusiųkė nuo klasės, beveik nejudindami savo sukurtų lėlių. Ateityje reikėtų skirti daugiau dėmesio šiems mokiniams, skatinti juos prisijungti prie didesnių grupelių, pasinaudoti draugų pagalba, patarimais.
2. **Laiko valdymas:** Pamokoje laiko trūkumas tapo iššūkiu. Ypač trūko laiko pristatant grupių pasirodymus. Kiekviena grupė norėjo įdomiai pasirodyti, pamatyti visus draugų pasirodymus. Taip pat laiko stoką pastebėjau ir pasiruošimo etape. Vienai grupei trūko laiko užbaigti lėlių spalvinimą, o kita grupė prašė papildomo laiko užbaigti sukurti šiurpę, nes ilgiau rinkosi šiurpės temą. Ateityje reikėtų sukurti tikslesnį laiko paskirstymą ir galbūt prailginti pasirodymo laiką.

Galimybės (ką būtų galima išplėtoti, tobulinti?)

1. **Papildomas laikas vaidinimui:** Skiriant daugiau laiko pasiruošimui ir pasirodymams, mokiniai galėtų geriau išreikšti savo kūrybinius gebėjimus ir įgyti daugiau pasitikėjimo savimi. Tai taip pat leistų mokiniams dirbti be skubėjimo ir nejausti streso.

2. **Dėmesys droviems mokiniams:** Ateityje reikėtų skirti daugiau dėmesio tiems mokiniams, kurie jaučiasi nejaukiai scenoje. Galima įjungti juos į didesnes grupes ar rekomenduoti nestandartinius vaidmenis (pvz. medis, namas, kur nereikia kalbėti), kad mokiniai galėtų prisidėti prie spektaklio be tiesioginės vaidybos.
3. **Skirtingų vaidmenų pasirinkimas pagal gebėjimus:** Pamokoje galima įdiegti skirtingus uždavinius pagal mokinių gebėjimus, tai skatins mokinius pažinti savo stipriąsias puses. Ugdys pagarbą kitų gebėjimams.

Grėsmės (kokie veiksniai galėtų trukdyti ateityje?)

1. **Mokinių drovumas ir atsargumas:** Kai kurie mokiniai gali jaustis nesaugiai ar nejaukiai atlikdami vaidmenis prieš klasę, kas gali sutrukdyti pasiekti pamokos tikslus.
2. **Laiko trūkumas:** Pamokos metu gali būti sunku viską atlikti pagal numatytą laiką, ypač jei grupės pasirodymams skiriama per mažai laiko. Tai gali sukelti skubėjimo jausmą ir neleidžia pilnai išreikšti kūrybinių idėjų.
3. **Įvairūs mokinių gebėjimai:** Pamokoje gali dalyvauti mokiniai, turintys skirtingus gebėjimus ir lygį kalbos mokėjimo, kas gali sukelti iššūkių derinant grupių darbą ir užtikrinant, kad visi mokiniai turėtų galimybę prisidėti prie kūrybinio proceso.
4. **Ribotas techninis pasirengimas:** Jei mokykloje nėra pakankamai teatro priemonių (scenografijos, kostiumų), tai gali apriboti mokinių kūrybiškumą ir pamokos įgyvendinimą.
5. **Nesugebėjimas įvertinti ir reflektuoti:** Dėl jauno amžiaus mokiniai gali nesugebėti tinkamai įvertinti savo pasirodymų ir suteikti konstruktyvios grįžtamosios informacijos, kas gali trukdyti jų tobulėjimui.

Įtraukusis ugdymas pamokoje

1. Mokiniai, turintys individualių ugdymosi poreikių, dalyvavo pamokoje:
 Taip Ne Netaikoma
2. Kaip pamoka buvo pritaikyta visiems mokiniams (diferencijavimas, pasirinkimo galimybės, vizualinės priemonės, pagalba grupėse ir pan.):
Vieni mokiniai greitai kūrė idėjas, o kiti dirbo tyliai, piešė. Vienas užrašė sukurtą šiuorpę, drąsūs, visada turintys idėjų, kalbėjo, siūlė draugams mintis, kas norėjo piešė lėles vaidinimui. Užduotis grupėse patys vaikai pasiskirstė pagal gebėjimų lygį.
3. Ar visi mokiniai įsitraukė į pamokos darbą:
Visi klasės mokiniai pagal savo galimybes įsitraukė į pamokos darbą.

Mokinių refleksija

- Kaip mokiniai jautėsi pamokoje?

Po pamokos mokiniai džiaugėsi savo darbu, daugelis išreiškė pasitenkinimą.

Mokinių atsakymai po pamokos: „Buvo labai smagu...“, „Patiko kurti širpią istoriją kartu su draugais“, „Aš jaučiausi nedrąsiai...“, „Norėčiau kitą pamoką dar vaidinti“, „Norėčiau dirbti kitoje grupėje“, „Galėjau pasirodyti geriau“, „Kitą kartą būsiu pasakotojas“, „Man patiko piešti lėles vaidinimui“.

- Ką naujo sužinojo / išmoko?

Mokiniai susipažino su dar vienu tautosakos žanru – širpėmis, suprato jų paskirtį ir nuotaiką. Išmoko sukurti ir suvaidinti trumpą širpę.

Pamokos įvertinimas

- Kurie konkretūs tikslai buvo pasiekti? Ar buvo pasiekti visi pamokos uždaviniai?

Pamokoje mokiniai susipažino su tautosakos žanru – širpėmis, suprato jų paskirtį ir nuotaiką, ugdėsi kūrybiškumą sukuriant ir vaidinant trumpą širpę. Mokėsi kaip širpę galima perteikti veiksmais, lėlių judesiais ir balso intonacija. Išmoko atpažinti širpės požymius: trumpumas, baisumas, paslaptینگumas. Mokiniai individualiai ir grupelėmis sukūrė širpę ir ją atliko per teatrą, naudodami savo kūrybinius gebėjimus.

- Kaip pavyko mokiniams dirbti? Kokie buvo mokinių darbo rezultatai?

Dauguma klasės mokinių aktyviai įsitraukė į veiklą, buvo motyvuoti ir domėjosi užduotimi.

Mokiniai dirbo draugiškai, pasitardami grupėse. Tik vienoje grupėje kilo sunkumų pasiskirstant užduotis. Buvo keletas mokinių, kurie panorė kurti ir vaidinti individualiai.

Užduotys atliktos kūrybingai, dauguma mokinių suprato veiklos tikslą. Skirtingų gebėjimų mokiniai dirbo pagal savo galimybes. Pamokos metu mokiniai individualiai ir grupėse sukūrė ir suvaidino 9 trumpas širpes.

- Ar pavyko dalykų integracija?

Buvo integruoti lietuvių kalbos, teatro ir dailės dalykai. Šių dalykų integracija pasiteisino.

Pamokos metu mokiniai galėjo kurti, pasakoti, pasirinkti vaidmenis, reikšti emocijas, piešti ir kurti širpių lėlių personažus.